

BUNUL ECONOM

REVISTĂ PENTRU AGRICULTURĂ, INDUSTRIE ȘI COMERCI.

ABONAMENTUL:

Pe an cor. 5; pe jumătate an cor. 250.

Pentru România 15 lei pe an.

INSERTIUNILE:

să socotesc după tarifa, cu preferurile cele mai moderate.

Abonamentele și inserțiunile să plătesc totdeauna înainte.

Unde vom ajunge?

Toată lumea ferbe de dorul înaintării, de a merge înainte, tot înainte cu pași repezi. Unde va ajunge, nu știu, nu ne putem da seamă. Atât știu că suntem încurcați din cauză că nu ne cunoaștem îndeajuns, nu avem încredere deplină unii în alții și nu suntem una cu toții cei de o lege și de o moșie.

Până aci eram uniți sub scutul bisericii și ziceam că suntem de o lege.

Mergeam cu drag la bisericuța noastră și ascultam cu toată încrederea sfatul preotului nostru, că doară el totdeauna ne-a dat sfaturi înțelepte și bune, nu ne-am înșelat nici când în aceastea sfaturi. Chiar când ne-a mustrat și ne-a certat, am văzut că a avut dreptate și am aflat mai pe urmă, că a făcut pentru binele nostru.

Cât de bine ne-a căzut lucrul acesta și cu câtă dragoste ne aducem aminte, de acelea timpuri plăcute.

Cât de fericiți eram, când ne aducem aminte, că în aceeași comună eram toți frați, toți pentru unul și unul pentru toți. Legea și moșia ne erau scumpe ca ochii din cap, și omenia și dreptatea erau cărările pe cari umblam și ne întâlneau cu toții.

Astăzi în ferberea aceasta a lumii, abea mai suntem în stare a ne judeca, cum suntem și cum ar trebui să fim?

Uite, preotul nostru cel tânăr, astăzi nici nu mai știe face slujba cu râvna și dragostea aceea cu care o făcea cel bătrân. El ne vorbește — ce-î drept — multe vorbe frumoasă, dar' par'că vorbele lui nu au nici a suta parte greutatea vorbelor bătrânești.

Ce n'am fi în stare să facem noi și astăzi, chiar în febrerea aceasta pentru lege și moșie, dacă ar fi cei tineri cu aceeași dragoste și încredere cu noi cum erau cei bătrâni?

Dacă mergem la judecată pentru o nedreptate ce n-ia făcut vecinul nostru, mai de multe ori perdem de cât câștigăm, deși e dreptul pe partea noastră.

Dacă avem la biserică ceva neînțelegere, nici mai marii bisericei nu împărtesc totdeauna cu dreptate judecata.

Așa ne înstrăinăm și ne răcim de lege și de moșie, ear datoriile și năcazurile cu plățirea dărilor celor multe cresc din zi în zi din an în an.

Oare care va fi stârșitu acestui mers și unde vom ajunge?

Tăranul.

O lămurire.

În nr. 11 al »Tovărășiei« dl Vasile C. Osvadă să năpustește în mod revoltător contra revistei noastre »Bunul Econom« și mai ales contra dlui protopop Vasile Domșa, pentru primul intitulat »Tovărășiile sau însoțirile de tot felul« apărut în nr. 12 din anul curent.

Învățatul și iscusitul scriitor să ridică și vorbește în numele neamului întreg și a scriitorilor lui, cari lucră pentru tovărășii.

Dacă ne-am pune să-i răspundem dlui Osvadă, ar însemna a căra apă cu ciurul. Nici nu o facem, îl lăsăm să se ridice tot mai sus... cât de sus... în sferele mai înalte ale tovărășiilor sale.

Pentru orientarea publicului însă ne ținem de datorință a constata următoarele:

»Bunul Econom« n'a fost nici-odată în contra tovărășiilor și însoțirilor, nici n'a scris în contra lor, din potrivă a propagat ideile bunelor însoțiri de tot felul. Nu înțelegem pentru ce vrea dl Osvadă a să octroa de întemeietorul lor.

Tovărășiile și însoțirile au existat și înainte de a să naște și a ști scrie dl Osvadă. Căci, dacă a întemeiat și

dânsul o tovărășie în Hunedoara, a făcut-o pentru ca să fie directorul ei. Aceasta în fine nu are să supere pe nimeni.

Noi am făcut amintire în primul nostru trecut tocmai ca să arătăm că tovărășiile și însoțirile corăspund mai bine învățăturilor evanghelice, de a să face fiecare om de-săvârșit prin ele, și a să apropia cât mai mult de perfecțiune.

Peste tot primul nostru nu este îndreptat în contra dlui Osvadă, cu atât mai puțin în contra celor numiți de dsa, ci are tendința de a paraliza pornirile scriitorilor nostri socialiști, sau cel puțin a acelor cari să dau de ai nostri fără a spune scopul — ca fariseii — și voesc să se vire, în timpul mai nou, și în mijlocul poporului nostru, cu scrisuri frumoase, cu ademeniri, ca agenți de tot felul și cu desconsiderarea și ponegrirea preoților nostri și a altor oameni de valoare.

În contra acestora vom mai scrie și ne vom lupta, pentru-că avem datorința să împedecăm ori-ce fel de tendințe ce încearcă să se vire în sinul poporului nostru sub felurite ispitiri.

Acum întrebăm și noi pe dl Osvadă, ține-să și dsa de ceata acelor ispititori socialiști?

Dacă nu să ține, atunci pentru ce să simte atacat? Pentru ce atacă pe preoții cari scriu în »Bunul Econom«, pentru ce atacă pe protopopul Domșa?

Dl Osvadă nu numai atacă, ci în mod malițios, denunță pe protopopul Domșa, că a făcut arătare prin alișpanul contra »Reuniunii economice din Orăștie« pe motiv că nu s'ar ținea de statute.

Aceasta e ceva josnic și nedemn de un scriitor onest.

Dar' spune dle Osvadă, cine e păcătos, cel-ce nu să ține și nu vrea să se țină de statute, sau cel-ce apără și vrea să se respecte statutele?

În fine dl Osvadă ne învinovățește revista, că publicăm — fără îndreptățire — statutele »Agricolei« din Hunedoara și încă așa, fără pricepere, schimonosite. — Aici spune un neadevăr; pentru-că noi publicăm un proiect

după statutele »Tovărășiei agricole« din Sebeșul-săseș. Și dacă e schimonosit acel proiect, n'are să-l supere pe dl Osvadă, că doar' de aceea este proiect, ca să-l alcătuiască și îndrepteze ori-cine după trebuințele locale și după plăcere.

Dacă dl Osvadă ar avea bune intențiuni și ar fi avut încă mai dinainte față de revista »Bunul Econom«, n'ar fi fost îndreptățit să scoată aici în Orăștie încă o foaie economică, »Tovărășia«.

Din cele expuse credem că e de-ajunsă lămurirea și ținem de prisos a da alt răspuns dlui Osvadă.

Una e rău, anume: să te ții că ești supranatural și cu strălucirea ta să întuneci pe alții — de care nu-ți convine. — Altfel d-sa și pe dl protopop dela Hunedoara l'a atacat — și acum e angajat să vie la Orăștie. Aici însă, va fi pus dumnealui la locul ce i-să cuvine.

Cum trebuie așezați stupii?

Când economul voește ca țarina sa să îi aducă roade din destul, el prepară mai întâiu terenul conform cerințelor economiei, și numai după aceea aruncă sămânța în țarina sa. Tot asemenea stuparul care dorește ca stupii săi să viețuiască și să se desvoalte, asigurându-le astfel existența, trebuie să aibă în vedere *locul și modul* cum trebuiesc aceia așezați în stupină, căci nu e tot una a'i trânti numai acolo pe ghăcite, fără a să mai cugeta și la urmările neplăcute ce ar putea proveni din felul așezării aceloră — sau a chibzui lucrul spre a fi dus cu isbândă la îndeplinire. Pentru-ca stuparul să evite ori-ce pagube ce ar putea obveni din vre-o eventuală nepătrundere și necunoaștere a cauzei, este necesar să știe, că stupii trebuie așezați de așa, încât după puțină să fie scutiți de vânt. Aceasta este o necesitate de viață a lor (a stupilor). Precum un om condamnat de a trăi timp mai îndelungat într'o odaie cu ziduri reci, ar fi periclitat cu pierderea vieții, tot în aceeași primjdie ar fi și albinele, supuse fiind vânturilor stricătoare.

Este știut că în fiecare localitate sunt vânturi cari suflă mai des d'itr'o parte anumită, din apus sau răsărit, acestea

să numesc *vânturi periodice*. Stuparul deci va trebui să fie băgător de seamă la aşezarea stupilor săi, punându-i cu gura în partea aceea în care sunt scutiți de vânt. Vânturile pot fi pricinuite din cauza unei văi, sau vre-unui curs de apă, sau munții din apropiere, etc, cari cause trebuie să le cunoască locuitorii cutărui ținut.

La aşezarea unui stup mai trebuie luat în vedere *umezeala și uscăciunea*. Este bine ca stupii să fie aşezați pe locuri cât mai ridicate, căci o umezeală prea mare poate să îi vatăme în desvoltarea lor. Mai departe trebuie ferțiți de arșița prea arzătoare a soarelui, care neprecauțiune ar avea de urmare, că pătrunzind razele prea tare în coșnițe li-s'ar topi ceara și mierea. Stupii pot fi aşezați sub un acoperemânt oare-care (tăcut anume) sau lăsați sub cerul liber. În tot cazul stupii trebuie în decursul verii acoperiți cu pae — un astfel de acoperemânt formează un scut bun împotriva eventualelor tempestăți. Modul de aşezare al stupilor în locuri *închise* nu e de recomandat. Stupii cari sunt aşezați în aer liber, este cu cale ca ei să fie puși pe lângă marginea vre-unui gard, fiind astfel luați în-cât-va în apărare. Astăzi partea cea mai mare dintre stupari — și cu deosebire cari au un număr mai însemnat de stupi — s'au obișnuit a aşeza stupii în aer liber, pentru a avea înlesnire în lucrarea și operațiunile ce să recer la cultura albinelor.

N. Hamza.

Prăsierea peștilor.

(Urmare).

În șesurile mai mici, cari nu sunt expusă înundărilor mai mari, facem lacul de pești, prin pregătirea iazurilor crucișe. Pe de o parte a lacului, care este expus înundărilor, săpăm un canal, pe care să se scurgă apa ce trece peste țărnișii lacului și care apă fiind de cele mai multe ori mestecată cu năsip și petricele este spre paguba lacului de pești; prin folosirea acestui canal totdeauna ferim lacul de înoroire.

Unde avem de lucru cu apă mai mare, acolo lacul îl facem aproape de riu. În cazul acesta apa o inducem în lac pe un canal, care leagă riul de lac. La amândouă

capetele canalului, adecă atâta în riu cât și în lac facem câte un iaz, prin cari regulăm mărimea apei în lac și prin cari la caz de lipsă să putem excide toată apa din lac.

Canalul conducătoriu în cât numai să poate îl conducem până în lac cu cea mai mică scadență. Cu cât e mai adânc canalul cu atâta trebuie să fie mai mare și scadența. Scadența cea mai mică să fie de 7—15 mm. la lungime de 100 m.

Lucrul cel mai de căpetenie la zidirea unui lac de pești este pregătirea iazurilor și canalizarea. Pregătirea iazurilor este munca cea mai costisitoare și mai esențială.

Trebuie să ne nizuim într'acolo ca iazul să fie făcut bine și țiitori și pe lângă aceea să nu coste prea mult. Locul destinat pentru iazuri îl săpăm afund pentru-ca să putem nimici găurile de șoareci și soboli ce din întâmplare să vor afla în pământ. Coroana iazului să fie cam de 3—4 metri de lată iar de înaltă atâta încât și când e apa cea mai mare să fie de un metru afară din ea. În lacurile mai mari iazurile le întărim contra valurilor npei. Mai bine este dacă iazul îl facem cam pezis căci e mai durabil și îl putem mai ușor planta cu ierburi, cari servesc de nutremânt peștilor. După experiențele de până acuma s'au dovedit de mai bune iazurile acelea la cari talpa este de doauă ori așa de lată ca înălțimea iazului, și lățimea coroanei jumătate ca înălțimea.

Tot deodată cu pregătirea iazului facem și o *groapă de pești* la locul cel mai adânc a lacului, în care să se adune peștii, când apa o scoatem din lac. Aceasta ușorează foarte mult și pescuitul. Groapa de pești așa trebuie făcută ca să o putem sbici de apă când avem trebuință și deoarece fundamentul ei trebuie să fie solid, e foarte bine dacă o podim cu scânduri. Alte gropi să nu mai suferim pe vatra lacului, căci pe cum am arătat în trecut — sunt în dauna peștilor. De aceea locul destinat pentru alvia lacului îl oblim și presărăm cu sămânță de iarbă.

Afară de aceea în lac să mai fac un canal principal și mai multe canale laterale, cari toate servesc pentru ca cu mai mare ușurință să putem sbici lacul de apă.

Pentru-ca peștii să nu fugă afară din lac și pentru-ca

pești răpitori să nu ajungă în el, la curgerea apei în lac și la scurgerea ei atară din lac folosim roștei ori greblă. Grebla o facem din lemn; aceasta însă o putem înlocui cu un roștei făcut din drot. Cu cât sunt mai mici peștii cu atâta trebuie să fie mai mici și găurile din roștei.

Iazurile pe cari trebuie să punem mai mult preț și cari suut părțile cele mai de căpetenie a lacului, să pot pregăti în diferite feliiuri. Cel mai simplu iaz să pregătește astfel, că să bat doi stâlpi în vatra lacului, între cei doi stâlpi clădim scânduri așa ca să ne țină apa. Apa superficială să scurge peste scânduri. Dacă voim ca apa să fie mai mare atunci mai punem între stâlpi vre-o câteva scânduri, și din contră dacă vom ca să fie mai mică mai luăm din scânduri.

Să mai pot pregăti iazuri și într'altă formă, cu un aranjament și mai bun ca cel amintit, dară de sine înțeles că atunci costă și mai mult.

Și acuma după ce am arătat de ce mare însemnătate sunt lacurile de pești și cum trebuie pregătite acestea, în numerii următori vom descrie modul cum am putea prăsi păstravi în acestea lacuri.

(Va urma).

Tovărășii agricole și pentru asigurarea vitelor.

STATUTELE

Însoțirii „Tovărășia Agricolă” pentru agricultură, magazin și anticipațiuni în (sediul). (Urmare).

V. Organismul însoțirii.

§. 16.

Afacerile și viața întreagă a însoțirii să conducă, administrează și să regulează prin:

- a) adunarea generală,
- b) direcțiune,
- c) comitetul de supraveghiere.

Adunarea generală.

§. 17.

Adunarea generală este ordinară și extraordinară și să țină în (sediul). Adunarea generală ordinară să țină în

fiecare an în cuartalul al III-lea. Adunări generale extraordinare să convoacă în următoarele cazuri:

- a) când direcțiunea sau comitetul de supraveghiere află de lipsă;
- b) când o adunare generală decide ținerea aceleia;
- c) când să impune prin dispozițiile §-lui 195. al legii comerciale ung.

§. 18.

Convocarea adunărilor generale o face direcțiunea sau în caz de lipsă comitetul de supraveghiere prin publicarea convocătorului în ziarul oficial al însoțirii — cu cel puțin 8 zile înainte de termenul, la care e fixată ținerea adunării.

În convocare sunt a să indica și obiectele puse la ordinea de zi și adunarea numai asupra acestor obiecte poate lua concluze valide.

§. 19.

La adunare au vot decisiv numai acei membrii cari sunt trecuți ca atari în registrele însoțirii cu cel puțin 3 luni înainte de adunare. Membrii mai noi au numai vot consultativ.

§. 20.

Votul să poate exercia în persoană sau prin plenipotențiați, cari încă trebuie să fie membrii. Minorenii pot fi reprezentați prin tutorii lor, femeile prin bărbații lor, corporațiile, persoanele morale, prin plenipotențiații lor, cari pot fi și membrii.

§. 21.

Fiecare membru are după fiecare cuotă un vot — dară mai mult de zece voturi nu poate exercia nimenea, sub nici un titlu. Cuotele unui membru nu să pot împărți prin plenipotențiere, pe mai multe persoane.

§. 22.

Hotărârile adunărilor generale, cari deobligă și pe membrii absenți, sunt valide, când la adunare participă cel puțin 10 membrii, cari reprezintă cel puțin cincizeci voturi. În lipsa acestora, peste 8 zile să convoacă o nouă adunare, care ia concluze valide, fără privire la numărul membrilor sau a voturilor reprezentate.

§. 23.

Adunările generale le prezidează prezidentul direcțiunii; în lipsa acestuia un membru designat de adunare ad hoc.

Prezidentul denumește unul sau doi notari, doi verificatori ai procesului verbal și doi scrutinători.

În procesul verbal să induc numai propunerile făcute și deciziunile luate. Procesul verbal subscris de prezident și notari și verificători să înaintează tribunalului competent în original sau în copie legalizată.

§. 24.

Decisiunile să aduc cu majoritate absolută de voturi, în caz de paritate decide soartea. Votarea să face de regulă nominal, cu vocea sau prin aclamație. La cererea alor să sau mai mulți membrii, votarea e a să face secret, prin ședule. Alegerile să fac însă totdeauna prin votare secretă, cu șadule. La alegeri când nici un candidat nu întrunește majoritatea absolută, să face votarea restrânsă între cei doi, cari au primit voturi mai multe. La votarea restrânsă să declare ales acelea, care a primit voturi mai multe, fără considerare, dacă are sau nu majoritatea absolută.

Decisiunile pentru modificarea statutelor, fuzionarea cu alte societăți ori dizolvarea însoțirei să pot lua numai cu cel puțin două terțialități a voturilor, fiind reprezentate în adunare, cel puțin două terțialități din toate cotele emise. Dacă la prima convocare nu s'au întrunit membrii, cari să reprezinte două terțialități a cotelor, direcțiunea (și numai direcțiunea) poate conchema o nouă adunare în senzul și cu drepturile amintite în §. 22. (Va urma).

PROIECT DE TOVĂRĂȘIE PENTRU ASIGURAREA VITELOR

(Din „Țara Noastră“).

(Urmare).

de Nicolae Garoiu.

16. Dacă cineva n'ar plăti repartiția satorită în termen de 8 zile dela publicare, i-să va mai cere de 2 ori, din 5 în 5 zile, pentru ceea-ce plătește câte 5 fileri, și dacă nici după aceasta nu plătește, să poate socoti ca ieșit din tovărășie, dacă și direcțiunea sau comitetul administrativ să invoeste, dimpotrivă direcțiunea scoate re-

partiția pe calea legii; pentru întâmplările de nenorociri ale vitelor celui îndărătnic, în zilele de provocare la plată, tovărășia nu e răspunzătoare; cel ieșit din tovărășie pierde toate drepturile, și nu poate cere înapoierea banilor plătiți.

17. Cel asigurat are drept să ceară și tovărășia e datoră să plătească despăgubire pentru toate întâmplările de nenorocire, adică: sugrumare, desbinare, sângerare, în-cuiere, împungere, frânturi, stricăciuni prin fiarele sălbatice, înveninare, surpare, alunecare și alte nenorociri de felul celor înșirate; paguba trebuie plătită, după dovedirea ei, în termen de 8 zile.

18. Fiindcă în întâmplări de boală de vite — boala adusă din răsărit — pestis bovina — și alte boale lipicioase, statul și organele sale iau cele mai aspre măsuri pentru ca boalele să nu se răspândească și pentru stârpierea lor, și așa să poate zice, că nici astfel de boale nu mai pot lua întinderi, să stătorește, că legătuelile din acest contract să aibă putere și pentru întâmplări de boale lipicioase, însă sub următoarele îngrădiri:

- a) despăgubirea să stătorește pentru toate întâmplările de astfel de boale numai după ce să adevărește oficios, că boala a încetat cu totul;
- b) dacă toată paguba nu trece peste 5000 cor., ea să plătește în înțelesul acestui contract;
- c) dacă paguba trece de 5000, dar' nu peste 10.000 cor., să plătesc 50% dia pagubă;
- d) dacă paguba trece peste 10.000 cor., la propunerea comitetului administrativ va hotărî adunarea generală: dacă și câte % să pot plăti celor păgubiți, iar pentru acest sfârșit să poate folosi întreg fondul general, iar din fondul de rezervă 50% sau și mai mult.

19. Prețul vitelor de asigurare să stătorește an de an prin 2 membri ai vecinătății (ai plasei sau stradei) și a unui membru din altă vecinătate; majoritatea hotărăște; prețurile au a să ținea în sume rotunde de: 100, 150, 200, 250, 300, 350, 400, 450 și 500 coroane, ceea-ce să induce în protocolul vecinătății; de aceea comuna întreagă să împarte în 4—8 vecinătăți, după plase sau strade; din fiecare vecinătate să aleg câte 2 bărbați de încredere,

cari toți formează împreună direcțiunea sau comitetul administrativ.

Prețuirea să începe și sfârșește în decursul lunei lui Decemvrie, sau să face și de 2 ori în an și adecă la începutul lunei lui Noemvrie, când vitele să așază de ernat în grajduri, și în Aprilie, când ies la pășune. Anul de asigurare și administrare să începe cu 1 Ianuarie și să sfârșește cu 31 Decemvrie al fiecărui an.

Prețuirea să se facă cu toată acurateța.

20. Nici o vită asigurată nu să poate înlocui cu alta.

21. Nu să primesc spre asigurare vite de tot bătrâne, bolnave, slabe și cele sub prețul de 100 cor.*)

22. Fiecare membru este dator a grijii de vitele asigurate; nu e iertat să le bată și să le încarce peste puteri. Cel care ar lucra contra acestei hotărâri, poate fi scos din sânul societății și perde ori-ce drept de despăgubire.

Pentru vite prăpădite, despre cari să adeverește, că s'au primejduit din negrija și vina stăpânului sau a oamenilor săi, societatea nu e datoare a da despăgubire.

23. Ori-ce întâmplare de nenorocire a unei vite asigurate, trebuie adusă îndată la cunoștința direcțiunii și a veterinarului, asemenea trebuie înștiințate ori ce semne de boală s'ar ivi la o vită asigurată;

dacă prăpădirea unei vite s'a întâmplat în comună sau aproape de comună, să trimit cei 2 membri ai vecinătății din direcțiune, împreună cu veterinarul spre a cerceta și adeveri că anume: s'a prăpădit tocmai vita înștiințată de stăpân, cum și pricina și felul cum ea s'a prăpădit; o vită bolnavă e a să cerceta îndată prin veterinar și stăpânul are să urmeze întocmai îndrumărilor veterinarului sub urmare de a-și pierde dreptul de despăgubire;

veterinarul cu direcțiunea pot să deie poruncă și stăpânul trebuie să se învoiască la tăierea vitei, dacă de vindecare nu mai poate fi nădejde, fiind cu neputință, sau prea costisitoare;

dacă stăpânul nu s'ar învoi nici de cum la tăierea vitei și totuși ea s'ar prăpădi, stăpânul își pierde dreptul

*) Când temelul prețului începe cu 50.000 coroane, să pot lua vite și prețuite cu 50 coroane.

de despăgubire; precum și atunci, dacă stăpânul n'ar aduce la cunoștința direcțiunii și a veterinarului îmbolnăvirea sau prăpădirea vitei.

24. Dacă vita bolnavă este mai departe de comună, la pășune sau la munte, stăpânul e dator să o aducă în comună, sau pe spesele sale să ducă comisiunea și pe veterinar la fața locului;

dela o vită omorită de fiarele sălbatice, stăpânul are să aducă în comună tot ce ce să poate spre a să putea adeveri perirea vitei, s. p. coarnele, pielea, unghiile, coada și altele;

pentru o vită care a perit, fără nici o urmă, stăpânul are să dovedească, că acea vită până în ziua înainte de a i să perde urma a fost în loc anumit și sub pază împreună cu alte vite.

25. Pentru vite căroră li s'a perdut urma din grajd, curte și dela jug, tovărășia nu plătește nici o despăgubire.

Rugare către restanțieri!

Onor. cetitori, cari au primit revista noastră și încă nu ne-au trimis prețul abonamentului, sunt rugați a ni-l trimite cât mai iute, ca să putem acoperi spesele ce le avem și să nu fim siliți a le întrerupe trimiterea revistei.

Administrația „Bunul Econom“.

S F A T U R I

Vindecarea rănilor. Să ia un bob de piatră vânăță și să topește în apă curată, până-ce apa aceasta ajunge așa de albăstrue ca cerul, când este limpede. Vata, sau cârpa de pus pe rană, să udă în aceasta apă întocmai ca și apa cu acid fenix. Peste vată sau cârpă udă să leagă o fâșie de pânză curată. Si face așa în fiecare zi, până ce rana să vindecă.

Leacul este sigur și în câteva zile vindecă.

Știri de tot felul.

Concedierea soldaților. Soldații gr.-cat. și gr.-or. înrolați în 1903, a căror serviciu să sfârșește în 8 Maiu 1907, din cauza sf. Paști, vor fi lăsați acasă în 3 Maiu n.

Foc mare în București. Duminecă la orele 11 din zi lumea bucureșteană a fost alarmată de știrea, că arde gara de Nord. Și într'adevăr să aprinsese aripa stângă a clădirii, care a și ars de tot. Aci erau așezate birourile administrației centrale a căilor ferate române, și adevărata pierdere e aceea, că au ars sute de mii de dosare cu acte înșămnate. La fața locului să adunase lume multă. La ora 1 a venit și principele Ferdinand, moștenitorul de tron, însoțit de principele Carol. Au rămas o oră întreagă la gară încurajând personalul, care să silea să localizeze focul. Pe la orele 4 focul a fost potolit.

Legea americană în limba română. Senatul a aprobat proiectul hotărât de cameră de a să tipări constituția Statelor Unite în 12 limbi, între cari e și cea română. Tiragiul fiecăreia va fi de 500 mii exemplare. Hotărârea aceasta s'a luat pentru-ca fiecare locuitor să cunoască legile.

Soldați condamnați la muncă silnică. Consiliul de războiu al corp. I de armată din Galați, presidat de col. Bogdan, asistat de dnii maiori Negruți, Filoti și de d-l căpitan Vlădescu, au judecat alaltăeri 24 soldați și grade inferioare, acuzați de abateri dela disciplina militară și îndemnare la răscoală. Pe 15 din cei acuzați consiliul i-a condamnat la 10 ani muncă silnică, pe 3 la 15 ani și pe 5 la 2 ani.

Mișcare agrară în Croația. De câtva timp domnesc turburări agrare foarte îngrijitoare în Sirmia. Toate măsurile excepționale luate până acum n'au adus încă nici un rezultat favorabil. Guvernul a trimis un funcționar înalt să mijlocească înțelegerea între muncitorii agricoli organizați, și între proprietari.

Cincoi oameni arși. În apropierea orașului Măcău, s'a apris un grajd mare, în câmp. În grajd încăpeau 200

de cai. Când s'a aprins grajdul erau în el mulți cai și oameni. Focul s'a răspândit repede și în învâlmășală n'au putut eși toți caii, așa că au ars câțiva din ei și 5 oameni.

Un arhiepiscop atacat ou pietri în biserică.

Din Petersburg să anunță că arhiepiscopul Eulogius, membru al partidului în drept în Dumă, a fost înjurat și atacat cu pietri de public în timpul serviciului divin în biserică. S'a născut o mare panică. Autoritățile au început cercetările, ca să afle pe cei vinovați.

»**Koepenick**« **la Mișcolț.** Un bărbat îmbrăcat în uniformă de comisar de finanțe a intrat Vinerea trecută însoțit de mai mulți polițiști, pe cari ia provocat să-l urmeze la un giuvaergiu din Mișcolț numit Samuel Klein, cerându-i giuvaericele false. Klein surprins de această cerere a negat predarea. Atunci comisarul a provocat pe polițiști să-l ducă pe Klein la poliție, ceea-ce aceștia au și îndeplinit. Comisarul a provocat acum pe nevasta giuvaergiuului să-i predea giuvaericele, dar' nici ea nu l'a ascultat, trimițând după un avocat. La aceasta s'a depărtat comisarul, sub pretext că voește să aducă polițiști, dar' nu s'a mai arătat. S'a constatat, că comisarul a fost un înșelător, care nu să știe pe ce cale a ajuns în posesiunea unei uniforme de comisar. Poliția a început să caute pretutindenea și în fine i-a succes să pună mâna pe el în Szirma-Bessenyo, predându-l judecătoriei din Mișcolț. Dar' istetului înșelător i-a succes să scape și dinaintea judecătoriei. Toate încercările de a-l prinde de nou au rămas până acum zadarnice.

Isprăvile unei bande grecești. Din Constantinopol să anunță, că o bandă grecească de 100 oameni a atacat și incediat satul bulgar Batsch din districtul Florina (Macedonia), ucizând pe un preot. Din cauza incediului opt copii au fost răniți. Banda e urmărită de armată.

Ceea-ce e gustos la luat, este cu mult mai folositor orgaoizmnului, decât bucata grețoasă precum diferilele medicamente. *Emulsiunea lui Scott*, acest preparat e bun, ușor de mistuit pe care și copii cu deosebit nesățiu îl poftesc. Să poate căpăta în toate farmaciile.

Posta Administrației.

Dlui N. H. în H.-D. Suma de 2 cor. s'a administrat Reuniunii și sunteți înșinuăți pentru a primi 50 altoi diferiți à 28 fil. bucata plus porto.

Dlui G. B., paroch în S. Broșurile Vi-s'au trimis. — Pentru sămânța de trifoiu și a altor ierbururi adresați-Vă la „Reuniunea română de agricultură din comitatul Sibiului“ în Sibiiu (Nagyszeben).

Redactor responsabil: **GEORGE SUCIU.**

Cărți bătrâne, de cele tipărite sau scrise încă cu litere cirile, ori manuscrise (documente scrise și hârtii rămase din bătrâni), apoi foi vechi, ca »Foaia pentru minte, inimă și literatură«, »Albina Carpaților« și altfel de foi vechi, — le cumpăr, plătindu-le după invoială. — Cei-ce au atari cărți și hârtii bătrâne, în loc să le lase bătute de prav și fum, să le scoată la iveală, îmbiindumi le mie. — Cine îmi scrie că are vre o atare carte, să-mi scrie: în ce oraș s'a tipărit cartea, în ce tipografie și în ce an, — lucruri ce 's însemnate pe fața primă a cărților. Dacă anul e scris cu litere cirile, să mi-l scrie așa cum e scris pe carte, făcând semnele numerilor așa cum sunt acolo. — Cei ce au și să află vrednice, li să plătesc cu bani ori capătă în schimb ori-ce fel de cărți de literatură, ori bisericesti — de ceste nouă — pe ales, ori recuzite **ROMUL BUDOIU-DELEANU,** bisericesti de lipsă în altar, etc. **în CARANSEBEȘ.**

FONDATA ÎN ANUL 1888.

•• MEDALIE DE AUR ••

••• BUCUREȘTI 1894. •••

TIPOGRAFIA „MINERVA“

ÎN ORĂȘTIE (SZÁSZVÁROS) PIAȚA-MARE NR. 2

PRIMEȘTE SPRE EFEPTUIRE TOT
FELUL DE TIPĂRITURI CU CELE

•• MAI MODERATE PREȚURI! ••

COMANDE DIN AFARĂ SĂ EXECUTĂ URGENT.

Fetele adolescente

sunt de multe ori avizate să folosească un mijloc de întărire, ca astfel sprijinind natura să învingă diferite greutăți ale dezvoltărilor. Emulsiunea lui Scott care să prepară din oleu din ficat de știucă cu adaugere de acid natric fosforic și de var, s'a dovedit până acum de cel mai bun mijloc în privința aceasta. Să prepară din cele mai bune materii și astfel are un gust atât de bun și să mistuie atât de ușor, încât nu cauzează nici de cum perturbații de stomac, ba din contră regulează mistuirea. Din acest motiv Emulsiunea lui Scott e de un efect cu mult mai mare, decât oleul fiind numai din oleu din ficat de știucă.

(594) 24-28

Semnul de garanță pentru veritabila Emulsiune a lui Scott e pescarul cu o știucă pe spate.

EMULSIUNEA lui SCOTT

Să capătă întoate farmaciile.

Prețul sticlei originale 2 cor. 50 fil.

TUSEA

(597) Cine nu vrea s'o ia în samă păcătuște contra sănătății proprii!

Caramelele lui Kaiser

cu marca de scutire „3 brazi” sunt încercate și recomandate de toți medicii ca mijloc contra tusei, răgușelei, catarhului, flegmei și a catarhului cronic de grumaz.

5120 atestate dovedesc împlinirea celor promise.

Pachetul de 20 și 40 banci să capătă la farmacia:

JOSEF GRAFFIUS
ORĂȘTIE (Szászváros)

Fasole gigantică Americană, care face teci (păstăi) de aproape un metru, foarte plăcută gătită teci verzi, n'are ațe și ferbe îndată, **VINDE** proprietatea MALU-MARE, Doljiu (România), cu 25 bani o teacă originală din cultura anului 1906. Cine ia mai mult de 4 păstăi să dau cu 20 bani una. — **BOABE** să vând cu 25 bani 30 boabe, 40 bani 60 boabe, 70 bani 120 boabe, 1 leu și 50 bani 270 boabe, sau 2 lei 500 boabe.

Soia galbenă, foarte bună de întrebuințat la cafea, pâne, mămăligă, cozonaci, prăjituri etc., 80 bani chilogramul sau 70 lei 100 chilograme, sau 600 lei una mie de chilograme.

Transportul cade în sarcina cumpărătorului.

Cererile să se adreseze dlui **ILIE DUMITRANA**, apicultor MALU-MARE, Doljiu (România), care va trimite îndată sămânța cerută și în mod cinstit.